Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
YVESA BOTA,
predstavljeni 6. septembra 2018 [1]

Zadeva C-514/17

Ministère public
proti
Marinu-Simionu Sutu

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu, Belgija))

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Načelo vzajemnega priznavanja – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Evropski nalog za prijetje in postopki predaje med državami članicami – Člen 4, točka 6 – Razlog za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje – Izvajanje – Kaznivo dejanje, ki je podlaga za obsodbo na kazen odvzema prostosti v odreditveni državi članici, se v izvršitveni državi članici kaznuje zgolj z denarno kaznijo – Člen 2(4) – Področje uporabe pogoja dvojne kaznivosti – Okvirni sklep 2008/909/PNZ – Člen 8(3) – Prilagoditev kazenske sankcije"

I. Uvod

1. Ali se lahko sodišče, ki odloča o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, sklicuje na fakultativni razlog za neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ,[2] če je bila za kaznivo dejanje, za katero je bil ta nalog izdan, v odreditveni državi članici izrečena obsodba na kazen odvzema prostosti, v skladu s pravom izvršitvene države članice pa se to kaznivo dejanje kaznuje z denarno kaznijo?

2. To je v bistvu vprašanje, ki ga je cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu, Belgija) postavilo v zvezi z izvršitvijo evropskega naloga za prijetje, ki so ga romunski organi pred več kot sedmimi leti, 26. avgusta 2011, izdali zoper Marina-Simiona Suta, romunskega državljana s stalnim prebivališčem v Belgiji, zaradi izvršitve zaporne kazni enega leta in dveh mesecev zaradi vožnje vozila brez vozniškega dovoljenja.

3. V skladu s členom 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 lahko pravosodni organi izvršitvene države članice zavrnejo izvršitev evropskega naloga, izdanega zaradi izvršitve zaporne kazni, kadar se zahtevana oseba nahaja v izvršitveni državi članici ali je državljan ali prebivalec te države, in se ta država zaveže, da bo izvršila kazen ali ukrep v skladu s svojim nacionalnim pravom.

1 Jezik izvirnika: francoščina.

2 Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24) (v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584).

4. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba na podlagi te določbe izvršitvenemu pravosodnemu organu v okviru polja proste presoje, ki mu je podeljena, omogočiti, da presodi o tem, v kakšnem obsegu bi izvršitev kazni v izvršitveni državi članici zahtevani osebi po prestani kazni, na katero je bila obsojena, omogočila boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo.[3]

5. V obravnavani zadevi zadevna oseba nesporno ni privolila v svojo predajo in je izrazila željo, da se kazen izvrši v Belgiji. Cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu) v predložitveni odločbi ugotavlja, da ima M.-S. Sut z Belgijo nekatere vezi, zaradi česar bi lahko izvršitev kazni v Belgiji ob upoštevanju njegovih konkretnih okoliščin povečala možnosti za socialno rehabilitacijo.

6. Pa vendar cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu) obravnava položaj, ko se kaznivo dejanje, za katero je bil M.-S. Sut v Romuniji obsojen na kazen odvzema prostosti, v skladu s členom 30(1) loi relative à la police de la circulation routière (zakon o nadzoru cestnega prometa)[4] z dne 16. marca 1968 v različici, ki se uporablja za dejansko stanje spora o glavni stvari, kaznuje z denarno kaznijo.

7. Ministère public (državno tožilstvo, Belgija) v obtožnem aktu, ki ga je vložilo pri cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu), meni, da se izvršitveni pravosodni organ zato ne more sklicevati na razlog za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, ker izvršitveni pravosodni organ v skladu s členom 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909/PNZ[5] zaporne kazni, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, ne more spremeniti v denarno kazen. V teh okoliščinah državno tožilstvo meni, da zato izvršitveni pravosodni organ v skladu z belgijskim pravom ne more izvršiti kazni, na katero je bil M.-S. Sut obsojen v Romuniji.

8. Zato je cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu), ki se sprašuje o razlagi prava Unije, ki jo v obtožnem aktu zagovarja državno tožilstvo, prekinilo odločanje in Sodišču postavilo to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je mogoče člen 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da ga ni mogoče uporabiti za dejanja, za katera je sodišče odreditvene države izreklo kazen odvzema prostosti, če se ta ista dejanja na ozemlju izvršitvene države kaznuje zgolj z denarno kaznijo, kar pomeni, da v skladu z nacionalnim pravom izvršitvene države članice v njej ni mogoče izvršiti kazni odvzema prostosti, s čimer se škoduje socialni reintegraciji obsojene osebe ter posega v njene družinske, socialne, ekonomske in druge vezi?“

9. Belgijska vlada v stališčih, ki jih je predložila Sodišču, podpira stališče državnega tožilstva, ker meni, da se izvršitveni pravosodni organ dejansko ne more sklicevati na razlog za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, ker izvršitveni pravosodni organ v skladu s členom 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909 zaporne kazni, ki jo je izreklo Judecătoria Carei (sodišče v Careiju, Romunija), ne more spremeniti v denarno kazen.

10. Sklepanje belgijske vlade po mojem razumevanju dejansko pomeni, da bi bilo treba v skladu z načelom vzajemnega priznavanja za kaznivo dejanje, v zvezi s katerim se uveljavlja, izreči kazni, ki so si po pravu odreditvene države članice in pravu izvršitvene države članice vsaj podobne, če ne enake. Belgijsko sodišče ima zato dve težavi: prva je povezana z razlikami med nacionalnimi zakonodajami o sankcijah za kazniva dejanja v zvezi s cestnim prometom, druga pa z nezmožnostjo spremembe „romunske“ kazni odvzema prostosti v „belgijsko“ denarno kazen.

3 Glej sodbe z dne 17. julija 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, točka 45), z dne 6. oktobra 2009, Wolzenburg (C-123/08, EU:C:2009:616, točki 62 in 67), z dne 21. oktobra 2010, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, točka 52), z dne 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, točka 32), ter z dne 29. junija 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, točka 21).

4 *Moniteur belge* z dne 27. marca 1968, str. 3146, v nadaljevanju: zakon o cestnem prometu.

5 Okvirni sklep Sveta z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji (UL 2008, L 327, str. 27), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299 (v nadaljevanju: Okvirni sklep 2008/909).

11. Ta predlog bo torej Sodišču omogočil, da pojasni pomen načela vzajemnega priznavanja, kot je bilo določeno z Okvirnim sklepom 2002/584. Daje mu tudi priložnost za umestitev v usmeritev sodb dne 17. julija 2008, Kozłowski,[6] z dne 6. oktobra 2009, Wolzenburg,[7] z dne 11. januarja 2017, Grundza,[8] in z dne 29. junija 2017, Popławski,[9] ter za dodatno pojasnitev pogojev, pod se katerimi sodišče, ki odloča o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, lahko sklicuje na razlog za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, in o tem, kako bi bilo treba mehanizem evropskega naloga za prijetje, uveden z navedenim okvirnim sklepom, uskladiti s pravili in načeli, ki jih določa Okvirni sklep 2008/909.

12. V teh sklepnih predlogih bom pojasnil, zakaj se ne strinjam s stališčem belgijske vlade v obravnavani zadevi.

13. Zato bom Sodišču predlagal razsodbo, da je treba v okoliščinah, kakršne so v obravnavani zadevi, v kateri je bila za kaznivo dejanje, v zvezi s katerim je bil izdan evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici izrečena obsodba na kazen odvzema prostosti, člen 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da nasprotuje temu, da izvršitveni pravosodni organ zaradi uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz navedene določbe preverja in zahteva, da se dejanje, na katero se nanaša kazenska sankcija, tudi v izvršitveni državi članici kaznuje s kaznijo odvzema prostosti.

II. Pravni okvir Unije

A. Okvirni sklep 2002/584

14. Cilj Okvirnega sklepa 2002/584 je med državami članicami odpraviti uradni postopek izročitve, določen z različnimi konvencijami, katerih pogodbenice so te države članice, in ga nadomestiti s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi.[10] Temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodnih odločb v kazenskih zadevah, ki je „temeljni kamen“ pravosodnega sodelovanja,[11] in na „visoki stopnji zaupanja“ med državami članicami.[12]

15. Naslov člena 1 Okvirnega sklepa 2002/584 je „Opredelitev evropskega naloga za prijetje in obveznost njegove izvršitve“. Določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

[…]“

16. Kadar je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve zaporne kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, mora biti to v skladu s členom 2(1) Okvirnega sklepa 2002/584 kazen najmanj štirih mesecev.

6 C-66/08, EU:C:2008:437.

7 C-123/08, EU:C:2009:616.

8 C-289/15, EU:C:2017:4.

9 C-579/15, EU:C:2017:503.

10 Glej uvodni izjavi 1 in 5 navedenega okvirnega sklepa.

11 Glej uvodno izjavo 6 navedenega okvirnega sklepa.

12 Glej uvodno izjavo 10 Okvirnega sklepa 2002/584.

17. V odstavku 2 istega člena 2 je naštetih 32 kaznivih dejanj, pri katerih je treba, če so v odreditveni državi članici kazniva z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti, do najmanj treh let, izvršiti evropski nalog za prijetje, tudi če za zadevna dejanja v izvršitveni državi članici ni zagrožena kazen.

18. Pri drugih kaznivih dejanjih lahko izvršitvena država članica za predajo osebe, na katero se nanaša evropski nalog za prijetje, določi pogoj dvojne kaznivosti. Člen 2(4) tega okvirnega sklepa tako določa:

„Pri drugih kaznivih dejanjih, ki niso zajeta v odstavku 2, se zahtevana oseba lahko preda pod pogojem, da dejanja, za katera je bil odrejen nalog za prijetje, po zakonu izvršitvene države članice pomenijo kaznivo dejanje, kakršni koli že so njegovi sestavni elementi ali opis."

19. Člena 3 in 4 Okvirnega sklepa 2002/584 se nanašata na razloge za obvezno neizvršitev in razloge za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje.

20. Člen 4, točka 6, tega okvirnega sklepa tako določa:

„Izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje:

[…]

6) če je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve zaporne kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti[, kadar] se zahtevana oseba nahaja v izvršitveni državi članici ali je državljan ali prebivalec te države in se ta država zaveže, da bo izvršila kazen ali ukrep v skladu s svojim notranjim pravom."

B. Okvirni sklep 2008/909

21. Namen Okvirnega sklepa 2008/909, ki je bil sprejet po Okvirnem sklepu 2002/584, je izvajanje načela vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb na kazenskem področju, določenega v členu 82(1) PDEU, ki nadomešča člen 31 PEU, na podlagi katerega je bil sprejet ta okvirni sklep.[13] Njegov namen je v skladu z njegovim členom 3 zagotoviti priznavanje in izvrševanje sodb, s katerimi je izrečena kazenska sankcija odvzema prostosti v državi članici, ki ni država izdajateljica, da bi tako omogočili lažjo socialno rehabilitacijo obsojene osebe.[14]

22. Člen 7 Okvirnega sklepa 2008/909, naslovljen „Dvojna kaznivost", v odstavku 1 vsebuje seznam 32 kaznivih dejanj, pri katerih izvršitvena država članica brez ugotavljanja dvojne kaznivosti prizna sodbo in izvrši kazensko sankcijo, če se v odreditveni državi članici kaznujejo s kaznijo odvzema prostosti z najvišjo kaznijo najmanj treh let.

23. Za druga kazniva dejanja člen 7(3) tega okvirnega sklepa določa:

„Pri kaznivih dejanjih, ki jih odstavek 1 ne zajema, lahko država izvršiteljica priznanje sodbe in izvršitev kazenske sankcije pogojuje s tem, da se sodba nanaša na dejanja, ki so kazniva tudi po pravu države izvršiteljice, ne glede na znake ali opis kaznivega dejanja."

13 Glej uvodne izjave 1, 2 in 5 Okvirnega sklepa 2008/909.

14 Glej uvodno izjavo 9 in člen 3(1) tega okvirnega sklepa.

24. Člen 8 Okvirnega sklepa 2008/909, naslovljen „Priznanje sodbe in izvršitev kazenske sankcije“, se glasi:

„1. Pristojni organ v državi izvršiteljici prizna [posredovano] sodbo in nemudoma sprejme vse potrebne ukrepe za izvršitev kazenske sankcije, razen če se odloči, da se bo skliceval na enega od razlogov za nepriznanje in neizvršitev iz člena 9.

[…]

3. Kadar kazenska sankcija po svoji naravi ni združljiva s pravom države izvršiteljice, jo lahko pristojni organ države izvršiteljice prilagodi glede na kazen ali ukrep, ki je po njenem pravu predviden za podobna kazniva dejanja. Takšna kazen ali ukrep mora čim bolj ustrezati kazenski sankciji, ki je bila izrečena v državi izdajateljici; tako se kazen ne sme spremeniti v denarno kazen.“

25. Nazadnje, člen 25 Okvirnega sklepa 2008/909 določa:

„Brez poseganja v [Okvirni sklep 2002/584] se določbe tega okvirnega sklepa smiselno uporabljajo – kolikor so združljive z določbami navedenega okvirnega sklepa – za izvrševanje kazenskih sankcij v primerih, ko se država članica zaveže k izvršitvi kazenske sankcije v primerih iz člena 4(6) navedenega [okvirnega sklepa].“

III. Uvodne ugotovitve

26. Pred obravnavanjem vprašanja za predhodno odločanje, ki ga je postavilo cour d’appel de Liège (višje sodišče v Liègeu), je uvodoma nujno treba opozoriti na spremembo, s katero je belgijski zakonodajalec pred kratkim spremenil določbe o kaznovanju kršitev zakonika o cestnem prometu.

27. Z loi relative à l’amélioration de la sécurité routière (zakon o izboljšanju varnosti cestnega prometa)[15] z dne 6. marca 2018 so bile namreč temeljito spremenjene določbe zakona o cestnem prometu tako, da so bile uvedene strožje sankcije za navedene kršitve. Člen 30(1) zakona o cestnem prometu v skladu s členom 7 zakona o izboljšanju varnosti cestnega prometa zdaj določa, da se tisti, ki vozi motorno vozilo brez zahtevanega vozniškega dovoljenja, kaznuje z zaporno kaznijo od osmih dni do dveh let in denarno kaznijo od 200 do 2000 EUR ali samo z eno od navedenih kazni.

28. Zato se zdi, da se kaznivo dejanje, za katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, tako v odreditveni kot izvršitveni državi članici kaznuje z istovrstno kaznijo, to je kaznijo odvzema prostosti, kar pomeni, da je, kot kaže, pravna ovira, ki belgijskim organom preprečuje v Belgiji izvršiti kazen, na katero je bil M.-S. Sut obsojen v Romuniji, danes v celoti odpravljena.

29. Na podlagi navedenega in ker cour d’appel de Liège (višje sodišče v Liègeu) svojega predloga za sprejetje predhodne odločbe po zadevni zakonodajni spremembi ni umaknilo, predlagam Sodišču, naj kljub temu nanj odgovori.

15 *Moniteur belge* z dne 15. marca 2018, str. 23236.

IV. Moja analiza

30. Predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba v okoliščinah, kakršne so v obravnavani zadevi, v katerih bi izvršitev kazni odvzema prostosti v izvršitveni državi članici omogočala boljše možnosti za socialno rehabilitacijo zahtevane osebe, člen 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da se izvršitveni pravosodni organ ne more sklicevati na fakultativno neizvršitev iz navedene določbe in mora torej evropski nalog za prijetje izvršiti, če se dejanje, za katero je sodišče države članice izdajateljice izreklo to kazen, v izvršitveni državi članici kaznuje zgolj z denarno kaznijo.

31. Pred obravnavanjem tega vprašanja je treba opozoriti na pomembno vprašanje v zvezi z razumevanjem obeh okvirnih sklepov, ki ju cour d'appel de Liège (višje sodišče v Liègeu) omenja v predložitveni odločbi, in sicer, prvič, Okvirnega sklepa 2002/584, ki vzpostavlja mehanizem evropskega naloga za prijetje, in drugič, Okvirnega sklepa 2008/909, katerega cilj je spodbujati izvrševanje kazni odvzema prostosti v državi, v kateri lahko ta izvršitev izboljša možnosti za socialno rehabilitacijo obsojene osebe.

32. Res je, da se določbe Okvirnega sklepa 2008/909 v skladu z njegovim členom 25 smiselno uporabljajo za izvrševanje kazenskih sankcij v primerih, ko se država članica zaveže k izvršitvi kazenske sankcije v primerih iz člena 4(6) Okvirnega sklepa 2002/584, če so združljive z določbami zadnjenavedenega okvirnega sklepa.

33. Razmerje med Okvirnim sklepom 2002/584 in Okvirnim sklepom 2008/909, ki ga je predvidel zakonodajalec Unije, mora prispevati k zagotavljanju izvajanja temeljnega načela kaznovalnega prava, to je socialne rehabilitacije obsojene osebe z individualizacijo kazni, kar je ključni skupni vidik teh dveh okvirnih sklepov.

34. Kljub temu pa se belgijska vlada pri svoji razlagi moti, ko se zaradi omejitve obsega člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 sklicuje na določbe člena 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909.

35. Belgijska vlada namreč ne upošteva tega, da se od obeh navedenih pravnih aktov Okvirni sklep 2002/584 v razmerju do Okvirnega sklepa 2008/909 uporablja pretežno, tako kot zadnjenavedeni izrecno določa v členu 25.

36. Zato je zakonodajalec Unije jasno izrazil voljo, da ne oslabi duha in moči mehanizma evropskega naloga za prijetje, vzpostavljenega z Okvirnim sklepom 2002/584, s tem, da je v členu 25 Okvirnega sklepa 2008/909 določil, da se „*brez poseganja v [Okvirni sklep 2002/584*], […] določbe […] [Okvirnega sklepa 2008/909] smiselno uporabljajo – *kolikor so združljive z določbami [Okvirnega sklepa 2002/584*]." [16]

37. Belgijska vlada poleg tega ne upošteva zelo različnih področij uporabe navedenih dveh pravnih aktov.

38. Okvirni sklep 2002/584 se nanaša na prisilno premestitev iz ene države članice v drugo osebe, ki je preganjana ali obsojena na begu ali za katero ni znano, kje se nahaja, in obstaja bojazen, da se želi izogniti posledicam svojih dejanj. Namen Okvirnega sklepa 2002/584 je torej preprečitev nekaznovanosti te osebe zaradi geografske oddaljenosti.

16 Moj poudarek.

39. Nasprotno pa pri Okvirnem sklepu 2008/909 ni pomembno to, da je storilec ali domnevni storilec na begu in da je zato treba organizirati njegovo prisilno premestitev. Njegov namen je vzpostaviti harmoniziran sistem izvrševanja sodnih odločb znotraj območja svobode, varnosti in pravice, da se zagotovi klasičen način izvrševanja kazenskih sankcij, kakor se to dogaja v vsaki državi članici, in s tem spodbuja socialna rehabilitacija obsojene osebe. Okvirni sklep 2008/909 je v bistvu podaljšek vsakodnevne prakse nacionalnih sodišč na tem enotnem območju. V vsaki državi članici sodišče, ki odloča o izvršitvi kazni, upošteva osebnost obsojene osebe, njene družinske in poklicne okoliščine ter kraj njenega prebivališča, da določi kraj prestajanja zaporne kazni in prepreči, da se samo zaradi tega, ker je zaprta, ne bi poslabšala njena izključenost iz družbe. Zato bo oseba, ki jo je obsodilo sodišče v mestu Brest (Francija), prebiva pa v mestu Strasbourg (Francija), svojo kazen prestajala v zavodu za prestajanje kazni blizu zadnjenavedenega mesta. Zakonodajalec Unije je s sprejetjem Okvirnega sklepa 2008/909 poskrbel, da je lahko tako tudi, če ta oseba prebiva v mestu Frankfurt ob Majni (Nemčija).

40. Namen Okvirnega sklepa 2008/909 je torej spodbujati socialno rehabilitacijo osebe, obsojene na kazen odvzema prostosti v eni državi članici, s tem, da ji omogoča kazen ali njen preostanek prestajati v njenem izvirnem družbenem okolju, torej na ozemlju druge države članice. Izvršitvena država članica torej sodno odločbo, ki jo je izdal pravosodni organ odreditvene države članice, izvrši tako, kot to počne običajno v zvezi z lastnimi kazenskimi sankcijami, torej z zagotavljanjem, da se vsi ukrepi v zvezi z izvršitvijo in urejanjem te kazni individualizirajo. [17]

41. Ob tem zavedanju je treba zdaj obravnavati vprašanje, ali lahko pristojni belgijski organ na podlagi temeljnih načel, na katerih temelji pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, določeno v Pogodbah, pa tudi upoštevnih določb Okvirnega sklepa 2002/584, izvrši kazen odvzema prostosti, ki jo je M.-S. Sutu izreklo Judecătoria Carei (sodišče v Careiju).

42. Iz razlogov, ki jih bom navedel, menim, da je stališče, ki ga zagovarja belgijska vlada, v nasprotju z Okvirnim sklepom 2002/584, ker ne upošteva opredelitve pojma „vzajemnega priznavanja“ in pomeni uvedbo sistema, primerljivega s sistemom izročitve, ki pa ga je zakonodajalec Unije upravičeno in izrecno želel izključiti med državami članicami.

A. Vzajemno priznavanje

43. Pravosodno sodelovanje v evropskem kazenskopravnem območju temelji, kakor jasno izhaja iz člena 82(1) PDEU, na načelu vzajemnega priznavanja. To načelo je „temelji kamen“ tega sodelovanja [18] in je po mnenju Sodišča „temeljnega pomena“ v pravu Unije, saj skupaj z načelom vzajemnega zaupanja, na katero je oprto, omogoča oblikovanje in vzdrževanje območja brez notranjih meja. [19]

44. Na podlagi načela vzajemnega priznavanja ima odločba, ki jo pravosodni organ sprejme v skladu s pravom svoje države, poln in neposreden učinek v vsej Uniji, tako da morajo pristojni organi vsake druge države članice pomagati pri izvršitvi odločbe, kot če bi jo izdal pravosodni organ njihove države. [20]

45. Iz tega sledi, da če se pravosodni organ države članice zaveže zagotoviti izvršitev kazenske sankcije, ki jo je izreklo sodišče druge države članice, mora v skladu z načelom vzajemnega priznavanja izvršitev te kazenske sankcije zagotoviti tako, kakor jo je navedeno sodišče izreklo, in tako, kakor če bi šlo za njegovo lastno sodno odločbo.

17 Zelo zmotno je razmišljanje, da je v vsaki od teh držav članic za izvršitev kazni odvzema prostosti, ki jo izreče sodišče druge države članice, potrebna izdaja nacionalnega zapornega naloga.

18 Glej uvodno izjavo 6 Okvirnega sklepa 2002/584.

19 Glej sodbi z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 36), in Generalstaatsanwaltschaft (Razmere v zaporih na Madžarskem) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, točka 49).

20 Glej v zvezi s tem Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 26. julija 2000 o vzajemnem priznavanju pravnomočnih odločb v kazenskih zadevah (COM(2000) 495 final, zlasti str. 8).

46. Iz sodbe z dne 11. februarja 2003, Gözütok in Brügge,[21] ki se nanaša na načelo prepovedi ponovnega sojenja o isti stvari, namreč izhaja, da načelo vzajemnega priznavanja nujno pomeni, da ne glede na postopke, v skladu s katerimi je bila izrečena kazen, obstaja vzajemno zaupanje držav članic v svoje zadevne kazenskopravne sisteme, in da vsaka država članica sprejema uporabo kazenskega prava, ki velja v drugih državah članicah, čeprav bi izvajanje njenega nacionalnega prava privedlo do drugačne rešitve.[22]

47. Področje uporabe sodne odločbe torej ni več omejeno na ozemlje odreditvene države članice, ampak zajema celotno Unijo.

48. V teh okoliščinah mora načelo vzajemnega priznavanja samo po sebi zagotavljati, da se sodba, ki jo je 8. junija 2011 izreklo Judecătoria Carei (sodišče v Careiju), prizna in da Tribunal de première instance de Liège (prvostopenjsko sodišče v Liègeu) kazen odvzema prostosti enega leta in dveh mesecev, ki je bila izrečena M.-S. Sutu, izvrši, kakor če bi to sodbo izdalo in kazen izreklo tribunal de première instance d'Arlon (prvostopenjsko sodišče v Arlonu, Belgija).

49. Ob tej razjasnitvi se je treba zdaj vprašati, v kakšnem obsegu lahko belgijski pravosodni organi v okviru mehanizma evropskega naloga za prijetje, uvedenega z Okvirnim sklepom 2002/584, zlasti v okviru uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, navedenega okvirnega sklepa, odstopi od tega načela zaradi neujemanja znakov kaznivega dejanja, natančneje kazni, med pravom odreditvene države članice in pravom izvršitvene države članice.

B. Besedilo, sistematika in cilji Okvirnega sklepa 2002/584

50. Okvirni sklep 2002/584 temelji na načelu vzajemnega priznavanja in na „visoki stopnji zaupanja“ med državami članicami.[23] Kot je navedeno v njegovi uvodni izjavi 6, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela vzajemnega priznavanja, ki ga je Evropski svet na zasedanju 15. in 16. oktobra 1999 v Tampereju opredelil kot „temeljni kamen“ pravosodnega sodelovanja.

51. Izrecni cilj Okvirnega sklepa 2002/584 je, kakor izhaja zlasti iz njegove uvodne izjave 5 in člena 31, da se postopek izročitve med državami članicami odpravi in nadomesti s sistemom predaje, v okviru katerega lahko izvršitveni pravosodni organ predaji nasprotuje samo s posebej obrazloženo odločbo na podlagi enega od razlogov za obvezno ali fakultativno neizvršitev, ki so izčrpno našteti v členih 3 in 4 navedenega okvirnega sklepa.

52. V skladu s členom 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 lahko zato pravosodni organi izvršitvene države članice zavrnejo izvršitev evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, kadar se zahtevana oseba nahaja v izvršitveni državi članici ali je državljan ali prebivalec te države, in se ta država zaveže, da bo izvršila kazen ali ukrep v skladu s svojim nacionalnim pravom.

53. Naj spomnim, da je treba na podlagi te določbe izvršitvenemu pravosodnemu organu v okviru polja proste presoje, ki mu je podeljena, omogočiti, da presodi o tem, v kakšnem obsegu bi izvršitev kazni v izvršitveni državi članici zahtevani osebi po prestani kazni, na katero je bila obsojena, omogočila boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo.[24] Navedena določba tako jasno ponazarja način, na katerega mora sodišče razlagati načelo vzajemnega priznavanja, ki načeloma pomeni predajo zahtevane

21 C-187/01 in C-385/01, EU:C:2003:87. Glej tudi sodbe z dne 9. marca 2006, Van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165), z dne 28. septembra 2006, Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614), z dne 28. septembra 2006, Gasparini in drugi (C-467/04, EU:C:2006:610), z dne 18. julija 2007, Kraaijenbrink (C-367/05, EU:C:2007:444), ter z dne 16. novembra 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683).

22 Glej točko 33 navedene sodbe.

23 Glej uvodno izjavo 10 navedenega okvirnega sklepa.

24 Glej sodbe z dne 17. julija 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, točka 45), z dne 6. oktobra 2009, Wolzenburg (C-123/08, EU:C:2009:616, točki 62 in 67), z dne 21. oktobra 2010, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, točka 52), z dne 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, točka 32), in z dne 29. junija 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, točka 21).

osebe, in načelo individualizacije kazni, ki nasprotno določa, da lahko sodnik v določenih okoliščinah odstopi od načela predaje te osebe, da zagotovi njeno socialno rehabilitacijo. [25] Moram pojasniti, da gre pri tem dejansko za izjemo od načela predaje obsojene osebe, in ne izjemo od načela vzajemnega priznavanja. Izvršitveni pravosodni organ namreč z uporabo razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 v celoti prizna odločbo, ki jo je izdal odreditveni pravosodni organ, ker predlaga zagotovitev uporabe te namesto njega.

54. Ta pristop, ki izhaja iz prizadevanja za zagotavljanje rehabilitacijske funkcije kazni, kaže na dejanski značaj območja svobode, varnosti in pravice, v katerem – tudi v okviru izvršitve evropskega naloga in ko je nekaznovanost odpravljena zaradi prijetja obsojene osebe – se izvajajo temeljna načela kaznovalnega prava.

55. Razlog za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 je treba, kot vsako izjemo od načela predaje, razlagati ozko [26], kar pomeni, da mora izvršitveni pravosodni organ pred zavrnitvijo predaje zadevne osebe zaradi preprečitve vsakršne nevarnosti nekaznovanosti preveriti možnost dejanske izvršitve v skladu s svojim nacionalnim pravom. [27]

56. V zadevi o glavni stvari se sodišče, ki je zadolženo za izvršitev evropskega naloga za prijetje, sprašuje o tem, ali lahko dejansko zagotovi izvršitev kazni v skladu s svojim nacionalnim pravom, če je bila za kaznivo dejanje, za katero je bil izdan navedeni nalog, v odreditveni državi članici izrečena obsodba na zaporno kazen, v skladu z njegovim nacionalnim pravom pa bi se to kaznivo dejanje kaznovalo zgolj z denarno kaznijo. Navedeno sodišče se sprašuje, ali v tem primeru neujemanje v zvezi z naravo kazni, ki je bila izrečena v skladu s pravom odreditvene države članice, in naravo kazni, ki je določena v pravu izvršitvene države članice, ni ovira za uporabo razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584.

57. Iz analize besedila navedene določbe ter sistematike in cilja navedenega okvirnega sklepa izhaja, da zakonodajalec Unije v položaju, kakršen je v obravnavani zadevi, v kateri je bila za kaznivo dejanje, za katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici izrečena kazen odvzema prostosti, uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 ni želel pogojevati s tem, da se dejanje, na katero se nanaša kazenska sankcija, tudi v izvršitveni državi članici kaznuje z vsaj podobno – če ne enako – kaznijo.

58. Prvič, naj spomnim da iz besedila člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 izhaja, da določa razlog za neizvršitev evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, kadar se zahtevana oseba nahaja v izvršitveni državi članici ali je državljan ali prebivalec te države, in se ta država zaveže, da bo izvršila „kazen“ v skladu s svojim nacionalnim pravom.

59. Uporaba samostalnika „kazen“ nakazuje, da izvršitvena država članica dejansko mora izvršiti kazen odvzema prostosti, ki je bila izrečena v odreditveni državi članici. Sicer bi navajanje višine predpisane kazni odvzema prostosti ali še neprestane kazni, kar je treba vpisati pri točki (c) navedenega naloga, delno izgubilo polni učinek. [28]

25 Zgoraj navedena sodna praksa Sodišča, pa tudi tista Evropskega sodišča za človekove pravice (glej zlasti ESČP, 30. junij 2015, Khoroshenko proti Rusiji, CE:ECHR:2015:0630JUD004141804, točka 121), poudarja pomen cilja socialne rehabilitacije obsojene osebe ne le v okviru posamične presoje sodišča, ki meritorno odloča, v zvezi s pogoji za izvršitev kazni odvzema prostosti, temveč tudi kazenske politike držav članic, ker je Sodišče nedavno v sodbi z dne 17. aprila 2018, B in Vomero (C-316/16 in C-424/16, EU:C:2018:256, točka 75 in navedena sodna praksa), ugotovilo, da socialna rehabilitacija državljana Unije v državi članici, v kateri je resnično vključen v družbo, ni samo v njegovem interesu, ampak tudi Unije kot celote.

26 Glej sodbi z dne 25. julija 2018, AY (Nalog za prijetje – Priča) (C-268/17, EU:C:2018:602, točka 52 in navedena sodna praksa), in Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 54 in navedena sodna praksa).

27 Glej sodbo z dne 29. junija 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, točka 22).

28 Glej obrazec evropskega naloga za prijetje v Prilogi k Okvirnemu sklepu 2002/584.

60. Navedba, da se mora izvršitvena država članica zavezati k izvršitvi te kazni „v skladu s svojim notranjim pravom“, pa zgolj odraža načelo, po katerem ukrepe v zvezi z izvršitvijo kazni ureja pravo izvršitvene države članice.[29] Gre za ukrepe, s katerimi se omogoči zagotovitev materialne izvršitve kazni in socialna rehabilitacija obsojene osebe.[30] To načelo temelji na kazenskopravnem načelu teritorialnosti, ki je načelo, skupno vsem državam članicam, ter načelu individualizacije kazni, ki spada med namene kazni kot take.

61. S to navedbo se torej želi odpraviti kolizija med pravnimi redi in pristojnostmi, ki bi lahko nastala pri izvršitvi kazni odvzema prostosti v drugi državi članici, kot je država obsodbe, in je torej ni mogoče razlagati tako, da pooblašča izvršitveni pravosodni organ, da kazen odvzema prostosti, ki jo je izrekla odreditvena država članica, prilagodi ali spremeni tako, da ustreza kazni, ki bi bila za enako kaznivo dejanje izrečena v skladu s pravom izvršitvene države članice.

62. Drugič, kot sem navedel, stališče belgijske vlade pomeni ponovno uvedbo postopka na podlagi postopka izročitve.

63. Okvirni sklep 2002/584 pa jasno označuje opustitev postopka izročitve med državami članicami, ki je tem zaradi pomanjkanja zaupanja, ki so ga lahko imele v zvezi s tujim kazenskopravnim sistemom, omogočal, da zaradi izročitve ne le zahtevajo, da dejanje, zaradi katerega je bila izročitev zahtevana, pomeni kaznivo dejanje po pravu zaprošene države članice, ampak tudi, da se znaki kaznivega dejanja ujemajo.

64. Na podlagi načela vzajemnega priznavanja, na katerem temelji Okvirni sklep 2002/584, ima odločba, ki jo pravosodni organ sprejme v skladu s pravom svoje države članice, poln in neposreden učinek v vsej Uniji, tako da morajo pristojni organi vsake druge države članice pomagati pri izvršitvi odločbe, kot če bi jo izdal pravosodni organ njihove države. Ponovno, kot izhaja iz sodbe z dne 11. februarja 2003, Gözütok in Brügge,[31] načelo vzajemnega priznavanja nujno pomeni, da med državami članicami obstaja vzajemno zaupanje glede njihovih kazenskopravnih sistemov in da vsaka od njih sprejema uporabo kazenskega prava, ki velja v drugih državah članicah.

65. V okviru mehanizma evropskega naloga za prijetje se to zaupanje kaže v tem, da so se države članice za 32 kaznivih dejanj iz člena 2(2) Okvirnega sklepa 2002/584 odpovedale ugotavljanju dvojne kaznivosti dejanja.[32]

66. Poleg tega je to ugotavljanje izredno omejeno v zvezi z „drugimi kaznivimi dejanji“ iz člena 2(4) navedenega okvirnega sklepa, med katera spada kaznivo dejanje iz obravnavane zadeve. V tem primeru izvršitveni pravosodni organ lahko preveri samo, ali „dejanja, za katera je bil odrejen nalog za prijetje, po zakonu izvršitvene države članice pomenijo kaznivo dejanje, kakršni koli že so njegovi sestavni elementi ali opis“.

67. Kazen pa spada med sestavne elemente kaznivega dejanja.

29 To načelo je vsebovano tudi v členu 17(1) Okvirnega sklepa 2008/909, ki je bil obravnavan v sodbi, ki jo je Sodišče v okviru predhodnega odločanja izdalo dne 8. novembra 2016, Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:835).

30 V točkah od 70 do 73 mojih sklepnih predlogov v zadevi Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:319) sem pojasnil, da morajo v okviru tega pristojni sodni organi določiti postopke v zvezi s potekom kazni in njeno ureditvijo tako, da na primer odločijo o izvrševanju kazni z opravljanjem dela zunaj zavoda za prestajanje kazni zapora, dovoljenjih za izhod, prestajanju kazni v zavodu odprtega tipa, razdelitvi in odložitvi izvršitve kazni, ukrepih predčasnega ali pogojnega odpusta zapornika oziroma elektronskem nadzoru. Navedel sem tudi, da pravo izvrševanja kazni vključuje tudi ukrepe, ki so lahko sprejeti po odpustu obsojene osebe, na primer varstveno nadzorstvo oziroma vključitev zadevne osebe v programe rehabilitacije, ali pa ukrepe plačila odškodnine žrtvam.

31 C-187/01 in C-385/01, EU:C:2003:87.

32 V teh okoliščinah mora izvršitveni pravosodni organ zagotoviti izvršitev kazni, na katero je bila zadevna oseba obsojena, tudi če dejanje v izvršitveni državi članici ni kaznivo. Kot je pojasnilo Sodišče, opredelitev teh kaznivih dejanj in kazni, ki se izrečejo, izhaja iz prava odreditvene države članice, namen Okvirnega sklepa 2002/584 pa ni uskladitev zadevnih kaznivih dejanj v zvezi z njihovimi znaki ali kaznimi, ki so predpisane zanje. Glej v zvezi s tem sodbo z dne 3. maja 2007, Advocaten voor de Wereld (C-303/05, EU:C:2007:261, točki 52 in 53).

68. Kaznivo dejanje je dejanje, ki je v zakonu opredeljeno in prepovedano, sicer so predpisane kazenske sankcije. Kaznivo dejanje ima torej dva elementa. Na eni strani kaznivost in na drugi sankcijo. Kaznivost je opis prepovedanega ravnanja. Sankcija kot taka je kazen, ki je predpisana za storitev prepovedanega dejanja. Zato je treba v kaznovalnem zakonu pri pripravi kazenskopravnih norm ob upoštevanju temeljnega načela zakonitosti kaznivih dejanj in kazni natančno opisati naravo prepovedanega dejanja, vključno z njegovo umsko razsežnostjo, to je namero, ter naravo in resnost sankcije za kršitev zakona.

69. Sodišče je obseg ugotavljanja dvojne kaznivosti pri teh „drugih kaznivih dejanjih“ v okviru Okvirnega sklepa 2008/909 razložilo v sodbi z dne 11. januarja 2017, Grundza,[33] in ta analiza se mi zdi povsem uporabna za mehanizem evropskega naloga za prijetje.

70. V Okvirnem sklepu 2008/909, ki je bil sprejet po Okvirnem sklepu 2002/584, je namreč v členu 7(3) s povsem enakim besedilom prenesen člen 2(4) Okvirnega sklepa 2002/584, kar kaže na močno voljo zakonodajalca Unije, da kolikor je mogoče in v skladu z načelom vzajemnega priznavanja omeji vsakršno primerjanje, ki bi ga lahko opravljal izvršitveni pravosodni organ, bodisi v okviru mehanizma evropskega naloga za prijetje bodisi mehanizma iz Okvirnega sklepa 2008/909.

71. Sodišče je tako v točkah od 33 do 38 sodbe z dne 11. januarja 2017, Grundza,[34] razsodilo da mora izvršitveni pravosodni organ pri presoji dvojne kaznivosti preveriti samo, ali se dejanski elementi kaznivega dejanja, kakor izhajajo iz sodbe odreditvenega pravosodnega organa, kot taki kaznujejo s kazensko sankcijo po nacionalnem pravu izvršitvene države članice, če se zgodijo na njenem ozemlju. Po mnenju Sodišča gre za „nujen in zadosten“ pogoj za presojo dvojne kaznivosti, ne zahteva se torej popolno ujemanje niti med sestavnimi elementi kaznivega dejanja – med katere spada kazen – niti imeni niti taksonomijo kaznivega dejanja v zadevnih nacionalnih pravnih redih.

72. V teh okoliščinah pogoja dvojne kaznivosti iz člena 2(4) Okvirnega sklepa 2002/584 ni mogoče razlagati tako, da sme izvršitveni pravosodni organ pri uporabi razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, tega okvirnega sklepa preverjati in zahtevati, da se dejanja, na katera se nanaša obsodba v odreditveni državi članici, v izvršitveni državi članici kaznujejo z vsaj podobno – če ne enako – zaporno kaznijo. Primerjanje izvršitvenega pravosodnega organa je torej omejeno in ne sme zajemati narave kazni, ki je bila izrečena, v odreditveni državi članici in v izvršitveni državi članici.

73. V okoliščinah, kakršne so obravnavane, zato pomeni zahteva po takem ujemanju očitno kršitev besedila člena 2(4) Okvirnega sklepa 2002/584, kakor ga razlaga Sodišče.

74. Poleg tega bi se, če bi se državi članici dovolilo zahtevati, da se dejanja, na katera se nanaša obsodba v odreditveni državi članici, po njenem pravu kaznujejo z vsaj podobno – če ne enako – kaznijo, očitno zmanjšala učinkovitost načela vzajemnega priznavanja sodnih odločb, izdanih v okviru mehanizma evropskega naloga za prijetje, ker bi tako ravnanje vodilo v ponovno vzpostavitev postopka, kakršen je postopek izročitve. Tak pristop bi bil v očitnem nasprotju z jasno voljo zakonodajalca Unije, da obstoječi postopek izročitve med državami članicami nadomesti s postopkom predaje, ki temelji na vzajemnem zaupanju med njimi.

75. Dalje, razlaga, kakršno zagovarja belgijska vlada, bi pomenila odvzem polnega učinka razlogu za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, kadar bi se evropski nalog za prijetje nanašal na kaznivo dejanje, ki se v izvršitveni državi kaznuje samo z denarno kaznijo. To se lahko pogosto zgodi, zlasti kadar kaznivo dejanje, ki je podlaga za evropski nalog za prijetje, ni na seznamu 32 hudih kaznivih dejanj iz člena 2(2) navedenega okvirnega sklepa in pri katerih se

33 C-289/15, EU:C:2017:4.
34 C-289/15, EU:C:2017:4.

nacionalne zakonodaje razlikujejo zaradi neobstoja harmonizacije na ravni Unije. Tako ravnanje pa zaradi bistvenega zoženja področja uporabe navedenega razloga neizogibno negativno vpliva na cilj socialne rehabilitacije, ki ga zakonodajalec želi doseči v okviru člena 4, točka 6, navedenega okvirnega sklepa.

76. Nazadnje, če bi država članica lahko uporabo razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 pogojevala s tem, da se kaznivo dejanje v odreditveni in izvršitveni državi članici kaznuje z vsaj podobno – če ne enako – kaznijo, bi bila ogrožena harmonizacija razlogov za neizvršitev evropskega naloga za prijetje, ki odraža soglasje vseh držav članic v zvezi z želenim obsegom cilja socialne rehabilitacije obsojene osebe. Tako ravnanje je Sodišče uradno prepovedalo v sodbi z dne 26. februarja 2013, Melloni,[35] ki se nanaša na razlog za nepriznanje sodnih odločb, izdanih na podlagi sojenja, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča, določen v členu 4a Okvirnega sklepa 2002/584.

77. V obravnavani zadevi gre dejansko za položaj, v katerem je treba tuji sodni odločbi priznati enak učinek, kot ga ima nacionalna sodna odločba, čeprav bi nacionalno pravo pripeljalo do drugačne rešitve, in sicer v skladu načelom vzajemnega priznavanja in njegovo razlago, ki jo je Sodišče oblikovalo na podlagi tiste, ki jo je oblikovalo za načelo prepovedi ponovnega sojenja o isti stvari v sodbi z dne 11. februarja 2003, Gözütok in Brügge.[36]

78. Na podlagi navedenih elementov zato menim, da je treba v okoliščinah, kakršne so v obravnavani zadevi, v kateri je bila za kaznivo dejanje, v zvezi s katerim je bil izdan evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici izrečena obsodba na kazen odvzema prostosti, člen 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da nasprotuje temu, da izvršitveni pravosodni organ zaradi uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz navedene določbe preverja in zahteva, da se dejanje, na katero se nanaša obsodba, tudi v izvršitveni državi članici kaznuje s kaznijo odvzema prostosti.

79. V teh okoliščinah in ker se izvršitev kazenske sankcije, ki jo je izrekel romunski pravosodni organ, nanaša na dejanje, ki je kaznivo dejanje po belgijskem pravu, nič ne preprečuje tega, da se belgijski pravosodni organ zaveže k izvršitvi navedene kazenske sankcije s sklicevanjem na razlog za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, če ocenjuje, da bi ob upoštevanju vezi M.-S. Suta z Belgijo izvršitev kazni na njenem ozemlju povečala njegove možnosti za socialno rehabilitacijo.

C. Področje uporabe in omejitve uporabe določb Okvirnega sklepa 2008/909

80. Menim, da določbe Okvirnega sklepa 2008/909 ne morejo spremeniti navedene razlage besedila člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584.

81. Naj na prvem mestu spomnim, da je zakonodajalec Unije jasno izrazil voljo, da s sprejetjem Okvirnega sklepa 2008/909 ne vpliva na duha niti da oslabi moč mehanizma evropskega naloga za prijetje.

82. Na eni strani, čeprav je res, da se določbe Okvirnega sklepa 2008/909 v skladu z njegovim členom 25 smiselno uporabljajo za izvrševanje kazenskih sankcij v primerih, ko se država članica zaveže k izvršitvi kazenske sankcije v primerih iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584, pa je zakonodajalec Unije izrecno določil, da se te določbe uporabljajo samo, „če so združljive z določbami zadnjenavedenega okvirnega sklepa“.

35 C-399/11, EU:C:2013:107.

36 C-187/01 in C-385/01, EU:C:2003:87.

83. Zato nobena določba Okvirnega sklepa 2008/909 ne more vplivati na področje uporabe niti na način uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 niti nobene določbe navedenega pravnega akta ni mogoče razlagati v nasprotju z Okvirnim sklepom 2002/584.

84. Na drugi strani je zakonodajalec Unije v Okvirni sklep 2008/909 vključil podobne določbe, kot so tiste iz Okvirnega sklepa 2002/584, in s tem prenesel svoje prizadevanje za zagotovitev, da se mehanizmu evropskega naloga za prijetje ne bo nasprotovalo niti se ga ne bo oslabilo.

85. Na drugem mestu in če bi Sodišče menilo, da je člen 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909 upošteven v obravnavani zadevi, je treba zavrniti razlago v zvezi z njegovim področjem uporabe, ki jo predlaga belgijska vlada.

86. V členu 8 Okvirnega sklepa 2008/909 je, kakor izhaja iz njegovega naslova, določeno načelo priznanja sodbe in izvršitve kazenske sankcije, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, v skladu z načelom vzajemnega priznavanja.

87. Člen 8(1) Okvirnega sklepa 2008/909 torej načeloma izključuje vsakršno prilagajanje kazenske sankcije, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ.[37] Sodišče je v sodbi z dne 8. novembra 2016, Ognyanov,[38] besedilo navedene določbe razložilo tako, da vsebuje načelno obveznost, po kateri izvršitveni pravosodni organ dejansko mora priznati sodbo, ki mu je bila posredovana, in izvršiti kazensko sankcijo v dolžini in obliki, ki ustreza dolžini in obliki sankcije, določenima v sodbi, ki jo je izdal odreditveni pravosodni organ.[39] Načelo vzajemnega priznavanja torej nasprotuje temu, da izvršitveni pravosodni organ prilagodi kazensko sankcijo, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, tudi če bi bilo treba z uporabo prava izvršitvene države članice izreči kazen, ki je po trajanju ali naravi drugačna.

88. Kakor je Komisija ugotovila v svojem poročilu o izvajanju okvirnih sklepov 2008/909/PNZ, da „ker okvirni sklepi temeljijo na medsebojnem zaupanju v pravne sisteme drugih držav članic, je treba spoštovati odločbo sodnika v državi izdajateljici in načeloma ne bi smelo priti do spremembe ali prilagoditve te odločbe“.[40]

89. V teh okoliščinah se mi zdi torej očitno, da sklicevanje na člen 8 Okvirnega sklepa 2008/909 v obravnavani zadevi ni upoštevno.

90. Naj zaradi dodatne prepričljivosti dodam, da se belgijska vlada moti tudi glede področja uporabe in pomena omejitve, ki jo je zakonodajalec Unije določil za pooblastilo izvršitvenega pravosodnega organa za prilagajanje po členu 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909.

91. Naj spomnim, da se belgijska vlada opira na besedilo te določbe in trdi, da izvršitveni pravosodni organ na podlagi določb zakona o cestnem prometu, ki predpisuje denarno kazen za vožnjo vozila brez vozniškega dovoljenja, nima možnosti za prilagoditev kazni odvzema prostosti, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, zato se ne more zavezati k dejanski izvršitvi kazni, na katero je bil obsojen M.-S. Sut.

37 Zakonodajalec Unije je določil dve izjemi od te načelne obveznosti. Na podlagi člena 8(2) in (3) Okvirnega sklepa 2008/909 ima tako izvršitveni pravosodni organ možnost, da prilagodi trajanje ali naravo kazenske sankcije, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, da zagotovi izvršitev kazenske sankcije v skladu s pravom izvršitvene države članice.

38 C-554/14, EU:C:2016:835.

39 Glej točko 36 navedene sodbe.

40 Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 5. februarja 2014 o izvajanju okvirnih sklepov 2008/909/PNZ, 2008/947/PNZ in 2009/829/PNZ s strani držav članic, in sicer o vzajemnem priznavanju sodnih odločb, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, o pogojnih odločbah in alternativnih sankcijah ter o nadzornih ukrepih kot alternativi začasnemu priporu (COM(2014) 57 final, zlasti točka 4.2, str. 7 in 8).

92. Zakonodajalec je v členu 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909 izrecno predpisal, da izvršitveni pravosodni organ kazen odvzema prostosti, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, spremeni v denarno kazen, da zagotovi celovito skladnost kazni, ki je obstajala v času izreka sankcije, in zlasti, da ostane sorazmerna in ustrezna glede na motnjo, ki je bila povzročena javnemu redu odreditvene države članice, in tako zagotovi vzajemno zaupanje med nacionalnimi pravosodnimi organi.

93. Vendar se določbe člena 8(3) Okvirnega sklepa 2008/909 v zvezi s prilagoditvijo kazenske sankcije uporabljajo samo, kadar kazenska sankcija, ki jo je izrekel odreditveni pravosodni organ, po svoji naravi „ni združljiva s pravom države izvršiteljice“. Kakor je Sodišče ugotovilo v sodbi z dne 8. novembra 2016, Ognyanov,[41] so pogoji, ki jih je zakonodajalec Unije določil za prilagoditev kazni, posebej „strogi“.[42]

94. Ugotoviti pa je treba, da belgijska vlada pri tem ne primerja narave kazni, ki jo je izreklo Judecătoria Carei (sodišče v Careiju), s svojim pravnim sistemom kot celoto, ampak členom 30 zakona o cestnem prometu, torej s svojo zakonodajo, ki posebej določa zadevno kaznivo dejanje zoper cestni promet. Belgijska vlada s tako primerjavo in s presojo romunskega javnega reda glede na svojega lastnega – ki se je, kot sem izpostavil, spremenil v smeri približevanja romunskemu – ponovno sklepa podobno kot pri pravu izročitve in torej zunaj področja Okvirnega sklepa 2008/909 kot tudi področja Okvirnega sklepa 2002/584.

95. Belgijsko pravo pozna kazen odvzema prostosti – zato narava kazenske sankcije, ki so jo zoper M.-S. Suta izrekli romunski organi, ne more biti obravnavana kot nezdružljiva z belgijskim pravom – belgijski pravosodni organi pa poznajo načelo socialne rehabilitacije, zaradi česar se je upravičeno pojavilo vprašanje predložitvenega sodišča.

96. V teh okoliščinah in če pravosodni organ, ki odloča o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, izdanega zoper M.-S. Suta, meni, da ima ta zadostne vezi z Belgijo, zaradi česar bi izvršitev kazni v Belgiji lahko povečala njegove možnosti za socialno rehabilitacijo, ne vidim ovire za to, da se ta organ zaveže k izvršitvi kazni, na katero je bila zadevna oseba obsojena v Romuniji.

97. Na podlagi navedenega zato menim, da je treba v okoliščinah, kakršne so v obravnavani zadevi, v kateri je bila za kaznivo dejanje, v zvezi s katerim je bil izdan evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici izrečena obsodba na kazen odvzema prostosti, člen 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da nasprotuje temu, da izvršitveni pravosodni organ zaradi uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz navedene določbe preverja in zahteva, da se dejanje, na katero se nanaša kazenska sankcija, tudi v izvršitveni državi članici kaznuje s kaznijo odvzema prostosti.

V. Predlog

98. Ob upoštevanju navedenega Sodišču predlagam, naj na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo cour d’appel de Liège (višje sodišče v Liègeu, Belgija), odgovori tako:

Člen 4, točka 6, Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, je treba v okoliščinah, kakršne so v obravnavani zadevi, v kateri je bila za kaznivo dejanje, v zvezi s katerim je bil izdan evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici izrečena obsodba na kazen odvzema prostosti, razlagati tako, da nasprotuje temu, da

41 C-554/14, EU:C:2016:835, točka 36.

42 Primeri, v katerih je kazenska sankcija, izrečena v odreditveni državi članici, po naravi nezdružljiva s pravom izvršitvene države članice, so po mojem mnenju redki, ker je ureditev kazni, čeprav v Uniji ni harmonizirana, v državah članicah kljub temu precej podobna.

izvršitveni pravosodni organ zaradi uporabe razloga za fakultativno neizvršitev iz navedene določbe preverja in zahteva, da se dejanje, na katero se nanaša kazenska sankcija, tudi v izvršitveni državi članici kaznuje s kaznijo odvzema prostosti.